

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLYIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

MA‘NAVYIY-MA‘RIFIY ISHLARNI TASHKIL ETISH METODIKASI
FANINING ISHCHI O‘QUV DASTURI(SILLABUSI)
Kunduzgi 4-kurs

Bilim sohasi: 100 000 – Ta‘lim
Ta‘lim sohasi: 110 000 – Ta‘lim
Ta‘lim yo‘nalishi: 60112100 – Milliy g‘oya, ma‘naviyat asoslari va huquq ta‘limi

№	Mashg‘ulot turi	Ajratilgan soat	Semestr	
			8	
			Ajratilgan soat	Ajratilgan kredit
1	Ma‘ruza	26	26	6
2	Seminar	52	52	
3	Kurs ishi	-	-	
4	Mustaqil ta‘lim	78	78	
5	Jami auditoriya soati	78	78	
6	Umumiy soat	156	156	

CHIRCHIQ- 2024

Fanning ishchi o'quv dasturi (Sillabusi) Chirchiq davlat pedagogika universiteti kengashining 2024_yil "~~24~~ 06" dagi 19-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchi:

T.X.Tashmetov CHDPU "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" kafedrasida dotsenti, f.f.d. (Phd).

F.A.Ibroximov CHDPU "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" kafedrasida professori

Taqrizchilar:

S.O'.Yo'ldoshev -Farg'ona davlat universiteti "Fuqarolik jamiyati" kafedrasida dotsenti, f.f.d. (PhD).

N.A.Nazarov - Chirchiq davlat pedagogika universiteti "Fakultetlararo ijtimoiy fanlar" kafedrasida dotsenti, f.f.n.

Fanning o'quv ishchi dasturi Chirchiq davlat pedagogika universiteti Gumanitar fanlar fakulteti 2024_yil "~~26~~ 06" dagi 12-sonli majlisida muhokamadan o'tkazilgan.

Fakultet dekani:

 R.A.Ikramov

Fanning o'quv ishchi dasturi Chirchiq davlat pedagogika universiteti Gumanitar fanlar fakulteti "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" kafedrasining 2024_yil "~~22~~ 06" dagi 24-sonli majlisida ko'rib chiqilgan va tasdiqlashga tavsiya qilindi.

Kafedra mudiri:

G.G'.G'afarova

Fan/modul kodi Meto 4156	O'quv yili 2024-2025	Semestr 8	ECTS – Kreditlar 6	
Fan/modul turi tanlov	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6	
	Fanning nomi	Audiotoriya mashg'ulotlari	Mustaqil ta'lim	Jami yuklama
1	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi	78 soat	78 soat	156 soat

1.O'quv fanini o'qitish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar.

“Ma’naviy-ma’rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi” fani talabalarda fanning taraqqiyot bosqichlari, inson ongi va hissiyotining shakllanishidan tortib bugungi kungacha vatanimizda va jahonning rivojlangan mamlakatlarida tabiyotshunoslikni o’qitish metodikasining rivojlanish bosqichlari va yo’nalishi bilan tanishtirish, ularni mustaqil tahlil etish, har bir taraqqiyot bosqichi xususiyatlarini, hozirgi zamon uzluksiz ta’lim tizimida biologiya o’quv fanining mazmuni, biologik ta’lim tizimining asosiy printsiplari, asosiy biologik g’oyalar, tushunchalar, nazariyalar, qonuniyatlarini anglash, his etishni va tarixiy asoslarga tayanib, amaliy tajribada nazariy bilimlarini yozma va og’zaki tarzda malakasini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

2. Ma’naviy-ma’rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi o’qitish metodikasi fanining maqsad va vazifalari.

Fanni o’qitishdan maqsad - “Ma’naviy-ma’rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi” fanida milliy taraqqiyotimizning yangi bosqichida fuqarolik jamiyatining shakllanishi va rivojlanishi imkonini beradi. Pedagogika oliy ta’lim yo’nalishi ta’lim standartlari talablaridan kelib chiqib, ushbu o’quv kursi talabalarda Jahon – siyosiy mafkuraviy ta’limotlar tarixini o’rganish bo’yicha zarur va yetarli bo’lgan asosiy tushunchalarni shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi – “Ma’naviy-ma’rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi” fan orqali talabalarga Milliy g’oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’limi bakalavriat yo’nalishini tamomlagan mutaxassislariga darslar beradilar. Pedagogika boshlang’ich sinf o’qituvchisi, kuni uzaytirilgan guruh tarbiyachisi, tarbiyaviy ishlar yetakchisi kabi ixtisosliklar bo’yicha mutaxassis tayyorlaydi. Bo’lajak tarbiyachilarning nazariy pedagogik bilimlar bilan qurollantirishda mazkur fan alohida ahamiyatga ega. Fanni o’qitishdan maqsad: talabalarni Ma’naviy-ma’rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining nazariy asoslariga doir bilimlar bilan qurollantirish. Fanning vazifasi: talabalarni kadrlar tayyorlash milliy dasturi asosida o’quvchilarni g’oyaviy-mafkuraviy tarbiyalash va ta’limni samarali tashkil etishga o’rgatish, pedagogik faoliyatni to’la anglay olish qobiliyatini shakllantirish,

pedagogik faoliyatni tashkil etishda innovatsion yoʻnalishlarni oʻrganish vazifasini bajaradi.

3. Maʼruza mashgʻulotlari

№	Mashgʻulot mavzulari	Dars soatlari hajmi
V- semestr		
1	Maʼnaviy-maʼrifiy ishlarni tashkil etish metodikasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari	2
2	Maʼnaviy-maʼrifiy ishlar tizimi	2
3	Jamiyatni insonparvarlashtirishda maʼnaviy-maʼrifiy ishlarning oʻrni	2
4	Maʼnaviy-marifiy ishlarni tartibga soluvchi meʼmoriy-huquqiy hujjatlar	2
5	Maʼnaviy -maʼrifiy tarbiya, jamiyat va yoshlar	2
6	Uzluksiz taʼlim tizimida maʼnaviy-maʼrifiy tarbiyaning roli	2
7	Maʼnaviy-maʼrifiy islohotlar davlat siyosatining ustuvor yoʻnalishi	2
8	Respublika Maʼnaviyat va maʼrifat kengashining tashkil etilishi va faoliyati	2
9	Hozirgi bosqichda maʼnaviy-maʼrifiy ishlar va unga qoʻyilayotgan talablar	2
10	Maʼnaviy-maʼrifiy faoliyatning mohiyati va asosiy yoʻnalishlari	2
11	Maʼnaviy-maʼrifiy ishlarni tashkil etishning ilmiy-uslubiy asoslari	2
12	Maʼnaviy-maʼrifiy tadbirlar	2
13	Maʼnaviy-maʼrifiy ishlarni tashkil etishning zamonaviy texnologiyalari	2
Jami:		26

Maruza mashgʻulotlari innovatsion pedagogik texnologiyalarga asoslanib interfaol metodlar, “Keys-stadi”, “Blits soʻrov”, “Nima uchun” kabilar usullardan foydalanib multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada akadem guruhlarga oʻqitiladi.

4. Seminar mashgʻulotlari mavzusi

№	Mashgʻulot mavzulari	Dars soatlari hajmi
V- semestr		
1	Maʼnaviy-maʼrifiy ishlarni tashkil etish metodikasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari	2

2	Ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimi	2
3	Jamiyatni insonparvarlashtirishda ma'naviy-ma'rifiy ishlarning o'ri	2
4	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tartibga soluvchi meyoriy-huquqiy hujjatlar	2
5	Ma'naviy -ma'rifiy tarbiya, jamiyat va yoshlar	2
6	Uzluksiz ta'lim tizimida ma'naviy-ma'rifiy tarbiyaning roli	2
7	Ma'naviy-ma'rifiy islohotlar davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi	2
8	Respublika Ma'naviyat va ma'rifat kengashining tashkil etilishi va faoliyati	2
9	Hozirgi bosqichda ma'naviy-ma'rifiy ishlar va unga qo'yilayotgan talablar	2
10	Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatning mohiyati va asosiy yo'nalishlari	2
11	Ma'naviy- ma'rifiy ishlarni tashkil etishning ilmiy-uslubiy asoslari	2
12	Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar	2
13	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishning zamonaviy texnologiyalari	2
14	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning samaradorligini oshirishda kadrlarning o'ri	2
15	Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish vazifalari	2
16	Mafkuraviy globallashtirish jarayonida ma'naviy-ma'rifiy ishlarning o'ri	2
17	Ma'naviy-ma'rifiy targ'ibot ishlariga tizimli yondashish	2
18	Ma'naviy-ma'rifiy tadbir samaradorligining mezonlari	2
19	Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarning zamonaviy usullari	2
20	Ma'naviy-ma'rifiy islohotlar davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi	2
21	Ma'naviy- ma'rifiy ishlarni tashkil etishning ilmiy-uslubiy asoslari	2
22	Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar	2
23	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning samaradorligini oshirishda kadrlarning o'ri	2
24	Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatning mohiyati va asosiy yo'nalishlari	2
25	Uzluksiz ta'lim tizimida ma'naviy-ma'rifiy tarbiyaning roli	2
26	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning samaradorligini oshirishda kadrlarning o'ri	2
Jami:		52

Talabalar fanni puxta o'zlashtirishi uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tatbiq qilish muhim ahamiyatga ega. Fanni o'zlashtirishda darslik,

o'quv va metodik qo'llanmalar, tarqatma materiallar, elektron materiallardan foydalaniladi. Ma'ruza, seminar mashg'ulot mavzulariga mos ravishda ilg'or pedagogik texnologiyalar tanlanadi. Fanni o'qitishda «Tarmoqlar», «Aqliy xujum», «Bumerang», «Yelpig'ich», «Tarozi», «Klaster», «Venn halqachalari» kabi pedagogik texnologiyalardan foydalaniladi. Bunda har bir mavzuning o'ziga xosligi hisobga olinadi. Shuningdek, audio-, video-, kompyuter texnikasidan foydalaniladi.

5. Mustaqil ta'lim

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Dars soatlari hajmi
1.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining nazariy asoslari	2
2.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining xususiyatlari	2
3.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining predmeti, maksad va vazifalari	2
4.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimi	2
5.	Jamiyatni insonparvarlashtirishda ma'naviy-ma'rifiy ishlarning urni	2
6.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tartibga soluvchi meyoriy-xukukiy xujjatlar	2
7.	Ma'naviy -ma'rifiy tarbiya, jamiyat va yoshlar	2
8.	Uzluksiz ta'lim tizimini insonparvarlashtirishda ma'naviy-ma'rifiy ishlarning ruli	2
9.	Ma'naviy-ma'rifiy islohotlar davlat siyosatining ustuvor yunalishi	2
10.	Respublika ma'naviyat-ma'rifat Kengashining tashkil etilishi va faoliyati	2
11.	Xozirgi bosqichda ma'naviy-ma'rifiy ishlar va unga kuyilayotgan talablar	2
12.	Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatning mohiyati va asosiy yunalishlari	2
13.	Ma'naviy- ma'rifiy ishlarni tashkil etishning ilmiy-uslubiy asoslari	2
14.	Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar	2
15.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishning zamonaviy texnologiyalari	2

16.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning samaradorligini oshirishda kadrlarning Urni	2
17.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish vazifalari	2
18.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi	2
19.	Maktabgacha tarbiya tizimida ma'naviy-ma'rifiy ishlarning tashkil etish	2
20.	Urta umumta'lim maktablarida ma'naviy-ma'rifiy ishlarining tashkil etilishi	2
21.	Urta maxsus, kasb-xunar ta'limi tizimida ma'naviy-ma'rifiy ishlarning xususiyatlari	2
22.	Oliy ta'lim tizimida olib boriladigan ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimi	2
23.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlar rejasini ishlab chikish.	2
24.	Madaniyat sohasidagi g'loballashuvning mohiyati.	2
25.	Ma'naviy tahdidlarning namoyon bo'lish xususiyatlari	2
26.	Ma'naviy tahdidlarni oldini olishda oila va mahallaning o'rni	2
27.	Ma'naviy tahdidlarni oldini olishda ommaviy axborot vositalarining ahamiyati	2
28.	Milliy taraqqiyotning ma'naviy-axloqiy negizlari	2
29.	Mafkuraviy immunitet va g'oyaviy kurashchanlikni shakllantirish vazifalari	2
30.	Ma'naviy-ma'rifiy faoliyatning mohiyati va asosiy yo'nalishlari	2
31.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishning ilmiy-uslubiy asoslari	2
32.	Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar	2
33.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishning zamonaviy texnologiyalari	4
34.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning samaradorligini oshirishda kadrlarning o'rni	4
35.	Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish vazifalari	6
	Jami:	78

6. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettirish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil

mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

7. Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish mezonlari

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-sonli buyrug'I bilan tasdiqlangan, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligidan 2018-yil 26-sentyabrdagi 3069-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi" nizomga muvofiq ishlab chiqildi.

1	2
Baholash usullari	Yozma ishlar, og'zaki so'rov, ko'rgazmalar
Baholash mezonlari	<p>5- "a'lo"</p> <ul style="list-style-type: none"> - xulosa va qaror qabul qilish; -ijodiy fikrlay olish; - mushohada yurita olish; -olgan bilimlarini amalda qo'llay olish; -mohiyatini tushunish; -bilish, aytib berish; -tasavvurga ega bo'lish
	<p>4- "yaxshi"</p> <ul style="list-style-type: none"> - mushohada yurita olish; -olgan bilimlarini amalda qo'llay olish; -mohiyatini tushunish; -bilish, aytib berish; -tasavvurga ega bo'lish.
	<p>3- "qoniqarli"</p> <ul style="list-style-type: none"> -mohiyatini tushunish; -bilish, aytib berish; -tasavvurga ega bo'lish.
	<p>2- "qoniqarsiz"</p> <ul style="list-style-type: none"> -aniq tasavvurga ega emaslik, bilmaslik.

Asosiy adabiyotlar:

1. Otamuratov S. Globallashuv: Millatni asrash mas'uliyati. –Toshkent: O'zbekiston, 2018.
2. Имомназаров М. Миллий маънавиятимиз асослари. Т.:Ўзбекистон файласуфлар миллий жамияти нашриёти, 2006 йил.
3. А.Утамбетова, Д.Нурназаров «Маънавият асослари» фани буйича Маруза матнлари. Тошкент 2012.

4. Парманов С.А. Маънавий - маърифий ишлар ва уни ташкил этиш методикаси. Тошкент 2008.

5. Ш.Шоабдурахимова "Глобаллашув ва маънавият" фанидан ўқув-услубий мажмуа. Тошкент 2014.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. T. 1. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. 104 b.

2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson ma'nfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yiligiga bag'ishlangan tantanali marosimidagi ma'ruzasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. 20 b.

3. Решетников М.М. Глобализация – самый общий взгляд. Часть 1. –Спб.: Восточно-Европейский институт психоанализа, 2002.

4. Очилдиев А. Глобаллашув ва мафкуравий жараёнлар. –Т.: "Мухаррир" нашриёти, 2009.

5. Ташанов А. Вайронкор ғоялар ва бузғунчи мафкуралар – Тошкент: Турон замин зиё, 2015.

6. Бўронов М. Ўзбекистонда маънавий-маърифий сиёсатнинг тадрижий ривожланиши ва такомиллаштириш истикболлари. –Т.: "Камалак", 2016.

7. Миллий ғоя: тарғибот технологиялари ва атамалар лугати.–Т.: Академия нашриёти. 2007.

8. Шухрат Рўзиев. Мафкуравий иммунитет манбалари. –Т.: "Мухаррир", 2009.

9. Бўронов М. Ўзбекистонда маънавий-маърифий сиёсатнинг тадрижий ривожланиши ва такомиллаштириш истикболлари. –Т.: "Камалак", 2016.

Axborot manbalari:

1. www.pedagog.uz

2. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portali

3. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi

4. www.ziyonet.uz – O'zbekiston Respublikasi axborot ta'lim tarmog'i

5. www.Cspu.uz – Chirchiq davlat pedagogika universiteti axborot resurslari markazi